

2013-02-11

RAPPORT

Förskola, fritid och skola

Till:

Produktionsdirektör Einar Fransson

Rapport – utredning av Stensötans förskola i Älta

Sammanfattning

Ledningen för Nackas kommunala skolor uppmärksammade i början av januari allvarliga missförhållanden på Stensötans förskola i Älta. Med anledning av detta beslutade kommunen att utreda de påstådda missförhållandena.

Utredningen har visat att det förekommit ett olämpligt beteende hos vissa medarbetare, med bland annat oacceptabelt språkbruk samt muntliga kränkningar av barn på förskolan. Vissa kränkningar har bestått av rasistiska tillmälen.

Efter att utredningen genomförts avslutade först fyra medarbetare sina anställningar. Kort därefter ytterligare två. Totalt har sex av förskolans medarbetare avslutat sina anställningar i Nacka kommun.

Bakgrund och beslut om utredning

Under hösten 2012 genomfördes en arbetsmiljöutredning på Stensötans förskola. Resultatet av denna kom den 21 december till produktionsdirektör Einar Franssons kännedom. Arbetsmiljöutredningen visar att det förekommer allvarliga konflikter mellan medarbetare på förskolan, att samarbetet mellan avdelningar och kollegor inte fungerar samt att vissa medarbetare börjat dokumentera ett upplevt dåligt bemötande gentemot barnen.

Därefter, den 10 januari, framkom ytterligare information gällande att det fanns indikationer om misstänkta kränkningar på förskolan. Skolledningen kallades då till möte och informationsinhämtning påbörjades. Efter att ha fått denna första information beslutade produktionsdirektören den 14 januari att stänga av tre barnskötare på förskolan från sina arbeten och inleda en utredning om eventuella missförhållanden.

Utredningens syfte och denna rapports begränsningar

Den 14 januari beslutade produktionsdirektör Einar Fransson att ge biträdande produktionsdirektör Gunilla Schött samt två personalstrateger uppdraget att utreda de påstådda missförhållandena och kränkningarna på Stensötans förskola. Syftet med

utredningen var att ta reda på vilken grund det fanns i misstanken om kränkningar samt om arbetsmiljön på förskolan påverkar barnens situation negativt. Utredningen skulle också redovisa vilka åtgärder arbetsgivaren gjort för att skapa en god arbetsmiljö på förskolan.

Under utredningen har intervjuer genomförts med skolledning och samtlig personal på förskolan. Dessutom har ett antal tidigare medarbetare, som själva kontaktat kommunen, intervjuats. Denna rapport sammanfattar bilden som framkommer i de sammanlagt 28 intervjuerna som genomförts inom ramen för utredningen. Därtill beskrivs översiktligt de åtgärder som arbetsgivaren gjort på förskolan före och efter den 14 januari 2013. Rapporten syftar till att ge en sammanvägd beskrivning av utredningens slutsatser.

Utredningsresultat

Det som tydligt framkommit vid intervjuerna med skolledning, medarbetare och före detta anställda är att ett antal medarbetare haft ett oacceptabelt förhållningssätt och beteende mot både barn och kollegor på förskolan. Beteendet har bestått i ett oacceptabelt språkbruk samt muntliga kränkningar av barn på avdelningen. Vissa kränkningar har bestått av rasistiska tillmälen. Även mot kollegor har rasistiska tillmälen förekommit liksom att man hånat, mobbat och fryst ut.

Beteende mot barnen

Ett antal medarbetare har i sitt förhållningssätt mot barnen kränkt barnen och uppträtt mycket olämpligt. Det har handlat om att vissa barn favoriserats i förhållande till andra, att man skällt på barnen, suckat, stönat och visat för barnen att man anser att de är jobbiga. Exempelvis ska en ha uttryckt att ”jag tycker verkligen inte om det där barnet” framför barnen. Andra exempel handlar om hur man brukat ut barn och förlöjligat dem framför deras kompisar.

Vissa barn har fått öknamn, flera av uppenbart rasistisk karaktär eller som avpersonifierar barnet. Dessa benämningar har sedan använts när man presenterat barnen för ny personal eller vikarier. Exempel på utpekade tilltal som använts är; *den*, *den*, *buddamagen*, *tjockis*, *fegis*, *den*, *den*, *den*, *bäbisen*, *gris*, *stropp* och *bortskämd unge*. Ofta har presentationen följts upp med en beskrivning av vilka barn som exempelvis gråter mycket och vilka som anses vara jobbiga av diverse anledningar. Dessa benämningar har också sagts direkt till barnen. Ytterligare kommentarer av rasistisk karaktär framkommer också. Exempel på uttryck som framkommit ”Nu är det en *den* på rymmen” och ”Jag sa åt *den*”.

Vissa barn har också blivit hånade och härmade för dåligt uttal eller dialekter när de pratar. Exempelvis har barn som *den* blivit härmade. Härmning av barnens sätt att röra sig har också förekommit liksom att man hånat och imiterat barn när de varit ledsna. Barn har fått höra att de är äckliga när de gjort i blöjan och att personalen inte orkar höra på vad barnen säger.

Det framkommer också att det har förekommit att man underlåtit att trösta barn som varit ledsna och inte heller ingripit då barn hamnat i konflikter utan exempelvis inväntat för att ett barn ska kunna "ge tillbaka". Det har också förekommit att barn hetsats av personalen till att gråta, att personal uttryckt mellan varandra att barn är till salu samt att barn som ramlat fått förbli liggande. Uppgifter förekommer om att man exempelvis till kollegor uttryckt "Han ramlar alltid så honom behöver man inte bry sig om".

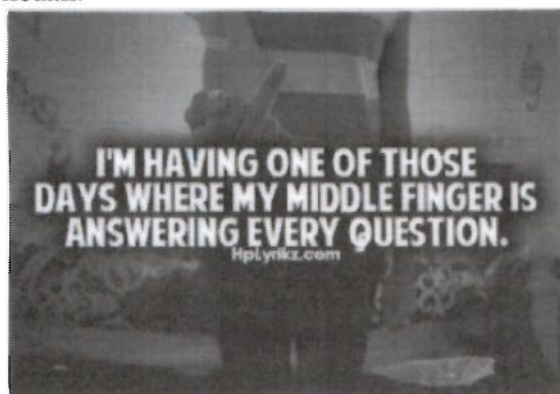
Det finns också exempel på hur medarbetare ligger på bordet och nätsurfar i sin mobiltelefon bland barnen under arbetstid. Just detta finns dokumenterat på bild. Flera exempel framkommer också på att personalen står eller sitter i grupp och pratar med varandra under långa stunder utan att vara med eller uppmärksamma barnen. Det har också förekommit att föräldrar som kommit till förskolan för att lämna eller hämta sina barn inte fått någon kontakt med personalen som då underlåtit att möta föräldrarna.

Det har också förekommit att man utsatt barnen för risk för skador genom att låta de minsta barnen åka pulka utan hjälm och i vissa fall hanterat barn ovarsamt mellan sig.

Beteende mot vuxna

De aktuella medarbetarna har också haft ett oacceptabelt beteende mot andra vuxna. Exempelvis har det handlat om att man systematiskt inte hälsat på vissa kollegor, i vissa fall under flera års tid. Därtill har man på andra vis fryst ut vissa kollegor. Uppgifter förekommer också om att man inte hälsat på vissa barns föräldrar. Även gentemot vuxna har det handlat om rasistiska påhopp då man härmat kollegors brytning och ifrågasatt kollegors kunskaper. Kollegor som försökt ingripa och hjälpa barnen har blivit starkt ifrågasatta och tillsagda att inte lägga sig i. Det framkommer under intervjuerna att känslan att vara hotad har förekommit.

Under utredningen framkommer det också att de aktuella medarbetarna satt upp lappar och olämpliga bilder i förskolans lokaler. Exempel på bilder som suttit uppe på förskolan ses nedan.

Sammanställning av arbetsmiljöarbetet på förskolan

Åtgärd	När	Vem/Forum
<p>Förhållningssätt diskuteras:</p> <ul style="list-style-type: none"> Bemötande av- föräldrar, kollega, barn Allas barn- vad betyder det för mig Vad förväntar jag mig för bemötande av mina kollegor 	120412	APT
<ul style="list-style-type: none"> Ordningsregler på arbetsplatsen diskuteras och förtydligas Plan för konfliktlösning presenteras 	120814	APT
Kort presentation inför arbete med extern partner (Stark o Partner)	120820	Pedagogmöte*
Stark o Partner samarbetet presenteras för samtliga. Syftet är "Att alla ska vilja springa till jobbet på måndagsmorgnar", "Vi ska tycka om att komma hit" och "Alla ska känna till sitt uppdrag "	120830	Planeringsdag
<ul style="list-style-type: none"> Ordningsregler på arbetsplatsen diskuteras och förtydligas Diskussion om bemötande av vikarier Samarbete och kommunikation 	120910	APT
<p>Diskussion om gemensamma mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> All personal ska må bra Alla avdelningar ska ha pedagogisk verksamhet 	121002	Pedagogmöte
<p>Diskussion kring klagomål från föräldrar angående bemötande av barn och föräldrar:</p> <ul style="list-style-type: none"> Personal står i grupp och pratar, ser inte barnen Personal drar bryskt bort nappar från barnen utan att prata om det först Pratar över huvudet på barnen och skämtar bort det mesta Extra APT insatt då förskolans uppdrag ska diskuteras 	121008	Pedagogmöte
<p>Diskussion kring det extrainsatta APT:</p> <ul style="list-style-type: none"> Positiv respons på detta möte Vad gör vi åt de problem som föräldrarna tagit upp 	121015	Pedagogmöte
Diskussion angående samarbete mellan avdelningarna som inte fungerar	121126	Pedagogmöte

*Möte där avdelningsansvariga på förskolan deltar

Därtill har samtal mellan arbetsledning och enskilda medarbetare förekommit.

Åtgärder vidtagna av Nacka kommun efter den 14 januari

Åtgärder i personalgruppen

Den 14 januari stängdes tre medarbetare av från sina anställningar. Den 5 februari hölls ett möte med Kommunal och de tre avstängda barnskötarna. De tre valde då att avsluta sina anställningar i kommunen.

Möten med de ytterligare fem barnskötarna hölls mellan den 6-8 februari. Tre av dessa medarbetare valde då att avsluta sina anställningar.

Totalt har sex av förskolans medarbetare avslutat sina anställningar i Nacka kommun.

Information och stöd till barn och föräldrar

Föräldrarna till de berörda barnen har fått personlig information om vad som skett och erbjudits möjligheter till råd och stöd. Samtliga föräldrar på förskolan har fått löpande information via e-post och återkommande föräldramöten.

Initialt när de första tre barnskötarna stängdes av informerades de föräldrar med barn på den aktuella avdelningen individuellt om anledningen till avstängningarna. Övriga två avdelningar i samma hus, som vid det tillfället berördes i mindre utsträckning, fick samma information vid avdelningsvisa föräldramöten. Information om råd och stöd för föräldrar kommunicerades.

Förskolepsykolog Eva-Christina Bergander har satts in som stöd till barnens föräldrar. Kontaktuppgifter till stöd inom socialtjänsten har också kommunicerats.

Åtgärder för att stödja förskolan för framtiden

Parallellt med ovanstående åtgärder har extra stöd satts in på förskolan genom förskoleexpert Monika Enhörning. Monika Enhörning har på plats på förskolan agerat stöd för medarbetare och säkrat miljön för barnen.

Den 6 februari anmälde Nacka kommun genom aktuell rektor händelserna till skolinspektionen. Huvudmannen har utrett omständigheterna kring de påstådda kränkningarna samt vidtagit åtgärder för att säkra barnens situation i enlighet med barnets bästa och skolförfattningarnas krav. Arbetsrättsliga åtgärder har också vidtagits. Nacka kommun bedömer i nuläget att den situation som gav upphov till dessa uppgifter om kränkande behandling nu till fullo är utredd och åtgärdad.

Under våren kommer information att ges till föräldrarna månadsvis angående det systematiska kvalitetsarbetet och organisationen. Initialt ges föräldrarna varje fredag ett

schema för kommande veckas bemanning samt löpande uppdateringar per e-post kring angelägna frågor. Förskolechef Ulrika Forsström ansvarar för detta. Rekrytering av permanent förstärkt ledningsorganisation pågår.